

A M I S Z I N H Á Z U N K

---

45. SZÁM

FOGJÁK MEG!

VÍGJÁTÉK EGY FELVONÁSBAN

FORDÍTOTTA

MAROSI MIHÁLY

RÁKOSPALOTA
DON BOSCO SZALÉZI MŰVEI

IFJUSÁGI SZÍNDARABOK

43. sz. MÁRIALOVAGOK

Színmű a lovagkorból 5 felvonásban — Írta Lenze Vilmos Fordította a szombathelyi Papnövendékek Szent Ágoston Egylete — 16 férfi szereplő — Idő: a XIII. század közepe, Germán lovagkor — Szín: Egy sziget partja, erdőrészlet, várterem, pogány liget — Ára 1'20 pengő — Az előadás joga 5 példány megvételével szerezhető meg.

Hela félsziget, Danzig közelében örökösnek látszó halálos gyűlöletben él az Osterna törzs a Seeburgi törzssel. A sokszor véres küzdelmek mozgatója bálványimádás és a kereszt diadala a végső győzelemért. Az Osternákat Crywe pogány főpap tüzeli és uszítja hazug hatalmával. Eszközeiben nem válogat s a kereszt iránti elvakult gyűlöletében aljas lelkének minden szennyét ráfreccsenti azokra, akik balgán véle tartanak. Hatalmát végül is saját vére — az elveszettnek hitt kereszteslovag — a legifjabb Osterna tőri meg; egyben megszünteti a pogányságot, s diadalra viszi a Szűzanya segítségével vértelenül a keresztet.

A kereszt védelme alatt egy új, békés, munkás, boldog kor virrad Hela földjére, a hit, remény és szeretet mindent egyesítő gondolatával.

44. sz. ZSUZSI NÉNI SZELLEME

Vígjáték 1 felvonásban — 6 férfi szereplő — Történik napjainkban — Szín: Cipésműhely — Ára 80 fill. — Az előadás joga 5 példány megvételével szerezhető meg.

Ormándy mester a derék csizmadia a spiritizmus rabja lett. Amíg ő a gyűlésen van, inasai koplalnak otthon. A fiúk kisütik, hogy megtréfálják mesterüket, hátha az majd kigyógyítja őt. A műhelyben mulatságos szellemidézést rendeznek, aminek meg is lett a foganatja: a mester felhagyott a szellemekkel, és az inasoknak ezentúl jobb sorsuk lesz.

A MI SZÍNHÁZUNK

IFJÚSÁGI SZÍNDARABOK GYŰJTEMÉNYE.

Negyvenötödik füzet.

FOGJÁK MEG!

SZALÉZI MŰVEK KIADÁSA

FOGJÁK MEG!

VÍGJÁTÉK EGY FELVONÁSBAN.

Fordította: F. F.

DON BOSCO NYOMDA RÁKOSPALOTA

S Z E M É L Y E K :

SZALKAY, főszolgabíró
báró CSORBA
báró KUTHY
JÁNOS, ennek szolgája
ELSŐ VÁNDORLEGÉNY
MÁSODIK   "
HARMADIK   "
KOCSMÁROS
FERKÓ, háziszolga
Egy csendőr

*SZÍN: Falusi csárda: italmérő, asztal, székek stb.
jobbról ajtó a mellékszobába, balról bejárat.*

1. J E L E N E T

KOCSMÁROS (*az egész jelenet alatt rakosgat, rendezget és közben magában dohog*). — Nem, az már nem mehet így tovább, hisz ma-holnap már az ember élete sincs biztonságban ebben a magános csárdában! Ha nem fizetne olyan jól az üzlet, biz'uccse túl adnék rajta! Tegnap kétszer törtek be, harmadnapja egyszer, nyolc napja háromszor: — szóval nem nagyon barátságos itt kint lakni. Aztán ilyenkor az egész környék csendőrsége nálam kutat, engem faggat, mintha bizony nekem minden csavargót személyesen kellene ismernem. Hát igaz, sokféle ember tér be hozzám, de hát nem mindenki gazember, akinek rongyos a ruhája. Hiszen a városi uraságok — a főszolgabíró úr, a polgármester úr stb. — is gyakran jönnek ide ki egy kedélyes uzsonnára: pedig az mind finom vendég! No és ha megérkezik az új törvényszéki bíró, bizonyára az is csatlakozik majd hozzájuk. Mert szép kirándulás ám a városból ide az útszéli csárdába! (*gondolkodva*). Aztán még telefönt is vezettek be, mert hogy úgy is itt megy el a vezeték az országúton, hát azt mondták, hadd jelenthessem mindjárt, ha valami gyanus alak tér be a csárdába. Eddig ugyan nem sok hasznát vették a jelentéseimnek, mert amire a csendőrök ide kikászolódnak, bottal üthetik már a gyanus csavar-

góknak a nyomát *(a mellékszobában telefon berregés)*. Hopp! Épp most hívnak a telefonhoz — *(el)*. *(belülről hallani a kocsmáros hangját)*. Igen, igen. Rendben van! Legyen szerencsém! Minden készen lesz! — Alászolgája! *(visszajön, kezeit dörzsöli)*. Nagyszerű! Az urak ma megint kijönnek egy kis uzsonnára. Ezt szeretem!

I. VÁNDOR. — 'csés jónapot, kocsmáros úr! Fél decit az erősebből! *(leül)*.

KOCSMÁROS. — Hm, hm! *(végig mustrálja)*. Aztán pénz is lesz?

I. VÁNDOR. — Micsoda? *(mérgesen)*. Hogy fizetek-e? Hallja az úr ne sértegessen! Azt hiszi tán, hogy nincsen pénzem? Tán ünneplőbe öltözzék az ember, hogy egy féldeci ára becsülete legyen! Hát tudja meg, ha volna itt a környéken egy másik csárda, itt hagynám faképnél.

KOCSMÁROS. — No-no, azért nem kell mindjárt méregbe gurulni. Tudja, ilyen időkben elővigyázatosnak kell lennie az embernek, hát még nekem, akit már oly sokszor becsaptak *(egy üvegből pálinkát tölt)*.

I. VÁNDOR *(leveszi álszakállát)*. — Így ni, oszt maga se vegye zokon a tréfát, kocsmáros úr! *(kezet nyújt)*.

KOCSMÁROS. — Micsoda, hisz ez a mi bíró urunk, mit jelentsen ez?

I. VÁNDOR. — Pszt! pszt! Csak halkan! Üljön le ide mellém, így ni. Akarja tudni, hogy miért vagyok így összeállítva? Hát nézze: mivel a csendőröknek sehogyse sikerül a betörőket egyszer már

elfogni, hát azt gondoltam, talán sikerre vezet majd egy kis ravaszság. Milyen nagyszerű lenne, ha híre menne, hogy furfangházi bíró az ő furfangjával kézre kerítette a betörőket: Ezért még talán valami dicsérő oklevél is járna, vagy hm — ki tudja — talán még valami kis medália is! — Hát lássa, a csavargókkal az ilyen adjusztirungban lehet a legkönnyebben összejönni, de aztán . . . pszt! egy kukkot se, és akárki jön, tegyen úgy mintha nem ismerne. Ha itt a maga kocsmájában fülelem le a társaságot, itt a kezem la: a háromszáz pengő jutalomdíjnak egy negyed része a magáé. Azért hát legyen segítségemre, ha netalán rászorulnék. — Pszt! *(gyorsan felteszi az álszakállt)*. Valaki jön. Ne hogy eláruljon valamit!

KOCSMÁROS *(kezet nyujt, gyorsan)*. — Legyen nyugodt, bíró uram. Sok szerencsét!

2. J E L E N E T

II. VÁNDOR. — Adj' Isten, uraim!

KOCSMÁROS *(fürkészőn)*. — Mi tetszik?

II. VÁNDOR. — Egy pöhárka pálinkát!

KOCSMÁROS *(hozza a pálinkát a közben egyetértően hunyorít az I. vándorra)*. — Messziről?

II. VÁNDOR. — Ahogy vesszük, Bagolyvárról.

KOCSMÁROS. — És hová, ha szabad kérdeznem?

II. VÁNDOR. — Pestre. Nyomorult idők járnak, nincs munka, az ember szinte rá van utalva a lopásra.

KOCSMÁROS. — Ez nem valami becsületes mesterség! Nálunk úgyis csúnyául megy a dolog pár nap óta.

Három vakmerő betörési eset! Úgy látszik ketten vannak a jó madarak. Utóvégre talán még a vándorokra is rávetik magukat: vigyázzon magára!

II. VÁNDOR. — Hah, hah. Tőlem ugyan nem sokat rabolnak (*kifordítja a zsebeit*) ha-ha-ha, okosabb volna, ha én csapnék fel útonállóknak.

3. J E L E N E T

FERKÓ (*az ajtóból bekiált*). — Kocsmáros úr, gyűjjék ki: a kis deres úgylátszik beteg.

KOCSMÁROS. — Micsoda? Jövök már (*sietve el*).

II. VÁNDOR. — Tőlem valamit lopni? He-he-he, talán a rongyos kabátomat? Különben nem csoda, ha az emberek lopnak, persze az urak könnyen beszélnek.

I. VÁNDOR. — Én is azt mondom, akinek pénze van, annak nem kell dolgoznia. Az urak nem is dolgoznak!

II. VÁNDOR. — Nohát. Aztán csoda-e, ha a szegény ember, aki az urak helyett dolgozik, egy kicsit „osztzkodik“ is velük (*kézmozdulattal lopást jelez*) vagy ha nem akarnak ide adni semmit, egy kicsit be is tör?

I. VÁNDOR. — Bizony úgy van. Látod te teljesen az én véleményemen vagy.

II. VÁNDOR (*félre*). — Biztosan ő az!

I. VÁNDOR. — Magam sem tudom, hogy mit csinálnék, ha egy ilyen pénzeszsák véletlenül jókor a kezem ügyébe kerülne!

II. VÁNDOR. — No-no, csak ne oly hangosan. De ha már magunkban vagyunk, őszintén bevallom, nekem is — úgy hiszem — mozgásba jönne a kezem és

karom, ha olyannal találkoznék, úgy négyszemközt, akinél már az aranygyűrűk is a pénzről mesélnek.

- I. VÁNDOR *(félre)*. — Ez az! *(hangosan)*. Tetszel nekem. Veled lehet őszintén beszélni. — Látod, ez a kis órácska is valamikor egy olyan „szegény” emberé volt, akinek egy óra eltűnése nem nagy galibát okozott.
- II. VÁNDOR *(félre)*. — Semmi kétség, ez az! *(hangosan)*. He-he-he, ilyes portékát már nem egyet tettem zsebre. Most csak ez a kis gyűrűcske van nálam — ezt úgy találtam egyszer — hiszen értesz — a buggyelláris is mellette volt és a gazdája még örült, hogy egy ajándékot kapott cserébe.
- I. VÁNDOR. — Mit, te?
- II. VÁNDOR. — Hát az életét!
- I. VÁNDOR. — Ha-ha-ha, te, nem volna rossz, ha mi ketten valami közös vállalkozásba fognánk, kettecskén könnyebben boldogulnánk — mi?
- II. VÁNDOR. — Szervusz szaktárs! Ha lehet még ma csinálunk egy kis együttes gyakorlatot. Elég zsákmány jár ezen a vidéken. No szervusz koma! *(ki issza a pálinkáját)*. Hanem jó volna még egy kupicával. Hé, kocsmáros! Kocsmáros! No, hol az ördögbe van?
- I. VÁNDOR. — Várj csak, majd utána nézek! *(el, közben hátat fordítva kezeit dörzsöli, mintegy jelezve, ezt már megfogtam)*.

5. J E L E N E T

- II. VÁNDOR (*magában*). — Így ni! Várj csak te csavargó! ez egyszer megfogtalak. He-he-he, egy kis ravaszsággal mindent lehet.
- FERKÓ (*bejön*). — Maga lármázott úgy a kocsmáros után? (*durván*). Hát mit akar? (*végig parasztos a kiejtése*).
- II. VÁNDOR. — A kutyafáját, talán több tisztességgel beszélhetne az emberrel, mi?! Még egy kupicát kérek. Ugye maga Gubacsról való? Már régóta szolgál itt?
- FERKÓ. — Hát honnan ismer engem? Igen, én gubacsi vagyok, még csak egy hete szolgállok itt (*közben tölt az üvegből*), de ha tudtam volna, hogy ez a környék annyira veszélyes, akkor nem jöttem volna ide.
- II. VÁNDOR. — No, ne félj, nem soká tart már a veszély. Te, ha megígéred, hogy hallgatsz, úgy szép pénzt kereshetsz.
- FERKÓ. — Micsoda? Talán segítek valami gazságban? Te csavargó, te! (*nekimegy*).
- II. VÁNDOR. — Pszt! Ne lármázz! (*leveszi a szakállát*) Nem ismersz?
- FERKÓ. — Jé, a Bóha András, a gubacsi kisbíró! Mi az ördögöt csinálsz te itt? Hiszen te egy igazi csavargó vagy!
- II. VÁNDOR. — Csak röviden, figyelj ide. Úgy gondoltam, hogy ha ilyen gúnyába öltözködöm, akkor könnyen a nyomára akadok azoknak a betörőknek,

akik mostanában itt garázdálkodnak. És tényleg — az, aki az imént kiment, az egész biztosan azokhoz tartozik: beszédével elárulta magát. Talán jön még egy másik is, ezért még várok egy kicsit. Te hallgass, és ha majd arra kerül a sor, akkor segíts. Majd én megadom a jelet. Ha aztán megkapom a 300 pengő jutalmat, amely a kézrekerítőnek ki van tűzve, te is kapsz jó borraivalót. De addig senkinek se szólj róla, még a kocsmárosnak se, nehogy elrontsa a tervünket (*közben ismét föltette a szakállt és kalapot*). Pszt! (*szemeivel csendet int*).

6. J E L E N E T

KOCSMÁROS (*az I. Vándorral jön megértőleg hunyorgatva egymásnak*). — Minek csinált ilyen lármát (*I. Vándorhoz*) hiszen itt van a Ferkó a kimérésben.

I. VÁNDOR. — Azt én nem tudtam: ne haragudjon! (*szemeivel int neki, mire a kocsmáros úgy tesz mintha hátulról le akarná fogni a II. vándort; ekkor azonban kívülről báró Kuthy hangját hallani*). Jancsi állítsd a gépeket oda hátra, aztán gyere be te is.

7. J E L E N E T

KUTHY (*belép és orfintorgatva néz a II. vándorra*).

— Kocsmáros, kaphatok-e gyorsan egy pohár jó bort és valami harapni valót?

KOCSMÁROS. — Kérem, kérem: talán palackbort tetszik parancsolni, egrít, budait, somlyóit, nyergesi óbort . . . ?

KUTHY (*mindig röviden és előkelően*). — Jó, egy üveg nyergesít (*belép János*). János, rendelj magadnak is valamit.

JÁNOS. — Nekem egy pohár sört!

KOCSMÁROS. — Azonnal, uraim! (*I. vándort is türelmre inti*).

KUTHY. — Messze van még innen Gubacs?

FERKÓ. — Majdnem két órányira még. De mostanában nem biztos az út: sok csavargó van a környéken. Nyolc nap alatt három betörés történt.

KUTHY. — Eh mit! Mi biciklin megyünk és jó revolvereink vannak. Ugye János? Félsz talán?

JÁNOS. — Egyáltalán nem, báró úr!

KOCSMÁROS (*bejön*). — Tessék parancsolni! Hamisítatlan, finom ital. Ferkó egy dugóhúzót! (*átadja. Kocsmáros kinyitja az üveget*). Így ni! Itt pedig egy üveg sör (*azt is kinyitja*).

KUTHY. — Hát harapni való van-e?

KOCSMÁROS. — Friss sonkát, szalámit vagy vegyes felvágottat parancsol? Nálam mindig frissen kapható, mert a gubacsi urak minden héten jönnek ide ki: éppen most jelentette be magát ismét a főbíró úr.

KUTHY. — Bejelentette magát, mikor jön?

KOCSMÁROS. — No az nem lesz most mindjárt. A főbíró úrra bizony egy kicsit várni kell.

KUTHY. — Inkább várok: ismerem a törvényszékről. Azonban alighanem sokáig fog tartani míg eljön. Addig is hozzon friss felvágottat! Jánosnak is.

JÁNOS (*meghajtja magát*). — Köszönöm, báró úr.

KOCSMÁROS. — Rögtön, uraim (*a II. vándorhoz, ki kiűritette a poharát*). Még egy kupicával?

II. VÁNDOR. — Lehet. Van még pár garas nálam. . .

KOCSMÁROS. — Ferkó, egy pohárkával *(el. Ferkó tölt)*.

KUTHY. — János menj ki és hozd be a biciklitáskából
— különben ne, majd magam megyek. Kissé fel-
horzoltam a kezemet: tapaszt tesztek rá *(el)*.

KOCSMÁROS *(felvágottat hoz)*. — Tessék, báró úr!
(körülnéz).

JÁNOS. — A báró úr mindjárt visszajön. Csak
tegye le.

KOCSMÁROS *(leteszi)*. — Messziről jönnek az urak?
Kerékpártúra ebben a szép időben?

JÁNOS. — Igen.

KOCSMÁROS. — Kicsoda a báró úr, ha szabad kér-
deznem?

JÁNOS. — Törvényszéki bíró. Különben a bíróságnál
igen keresett, mint szakértő. Az ékszerek megbecsü-
léséhez nagyon ért, mert apja ékszerész volt.

KOCSMÁROS. — Micsoda? Báró létére. . .

KUTHY *(bejön)*. — Így ni, már minden rendben van!

KOCSMÁROS. — Megsebesült talán, báró úr?

KUTHY. — Csak egy kis horzsolás az egész.

KOCSMÁROS. — Hallom, hogy báró úr törvényszéki
bíró. Mi is új bírót kapunk a gubacsi törvényszékhez,
de már nem emlékszem a nevére *(gondolkodik)*.

KUTHY. — Talán Kuthy?

KOCSMÁROS. — Lehet, hogy úgy hívják. Olvastuk
az újságban, de már nem emlékszem.

KUTHY. — Jól ismerem. Derék ember.

KOCSMÁROS. — Báró úr igen járatos az ékszerek
megbecsülésében, amint hallom?

KUTHY (*csodálkozva*). — Kitől hallotta?

KOCSMÁROS. — Az inas úrtól.

KUTHY. — Vagy úgy? Igenis: e szakmában aligha szedhetne rá valaki.

KOCSMÁROS (*leül*). — Akkor könyörgöm, egy különös dolgot kell elmondanom. Tetszik tudni, ide minden héten, ha szép idő van, 7-8 úr jön ki Gubacsról és néhányan Furfangházáról is, ami csak fél órára van innen. Hát ezekkel az urakkal nemrég fogadtunk. Tetszik tudni, fent a szobámban van egy órám muzsikával, de ennek a szerkezete elromlott, és akkor azt mondtam, hogy ez az óra aranyból van, azért olyan nehéz. A többiek azonban tagadták, fogadtunk egy hordó sörbe. Hát most igazán kíváncsi volnék, hogy ki nyeri meg a fogadást.

KUTHY. — Hozza ide azt az órát.

KOCSMÁROS. — Nem illik ugyan, hogy így zaklatom, de ha már. . .

8. J E L E N E T

III. VÁNDOR (*belép, nyersen*). — 'csés jó napot!

KOCSMÁROS (*feláll*). — Adj' Isten.

II. VÁNDOR (*félre*). — Ez biz a másik (*Ferkónak hunyorít*).

KOCSMÁROS. — Mi tetszik?

III. VÁNDOR. — Három decit.

KOCSMÁROS. — Ferkó menj és szolgálj ki (*Ferkó el*). Nos amint mondom nem illendő ugyan, de ha már itt az alkalom, hát megkérném szépen a báró urat, lenne szíves megbecsülni azt az órát.

KUTHY. — Nagyon szívesen, hozza el azt az órát.

FERKÓ (*hozza a bort*).

KOCSMÁROS. — Az ám, de irgalmatlan nehéz ma-
sina az: álló óra! Talán eljönne a báró úr . . . hisz
nem kívánom ingyen.

KUTHY. — Ugyan, csak nem gondolja . . . Szívességéből
teszem! (*feláll*). Menjünk!

KOCSMÁROS. — Eredj gyorsan Ferkó, nyisd ki a
szobát (*Ferkó el*).

KUTHY. — János, addig nézd meg, rendben vannak-e
a gépek: talán nem ártana egy kicsit fölpumpálni
a gumikat (*Kuthy, János és kocsmáros el*).

9. J E L E N E T

I. VÁNDOR (*a harmadikhoz*). — Honnan Koma?

III. VÁNDOR. — Komáromból.

II. VÁNDOR. — És hova?

III. VÁNDOR. — Vácra.

II. VÁNDOR. — No lám, akkor egy az utunk.

III. VÁNDOR. — Tőlem lehet.

I. VÁNDOR. — Én is magukkal megyek (*a III. hoz*).
Hanem hát, koma, te rossz kedvben vagy, úgy
látszik?!

III. VÁNDOR. — Hát mitől legyen jó kedvem? Ezek
a naplopók, mint például ez a báró itt, kerékpáron
járnak, esznek, isznak, a magamfajtajúnak pedig meg
kell gebednie. De iszen majd fütyülök én a mun-
kára, Igazán okosabb lenne már lopni menni.

- I. VÁNDOR (*elégedetten hunyorít*). — Na-na, hiszen nem olyan nagy dolog hébe-korba egyszer osztozkodni az ilyen urakkal, akár akarják, akár nem.
- III. VÁNDOR. — Hát persze, mit csináljon mást a szegény ember?
- I. VÁNDOR. — Nohát! Szervusz pajtás, tartsunk össze. Mindenekelőtt majd elzalogosítjuk ezt a kis órát, az is hoz valamit a konyhára egy-két napra.
- III. VÁNDOR. — Hol vetted ezt a szép órát?
- I. VÁNDOR. — Mit, vettem? Csak nem adok ki pénzt az ilyesmire? Szereztem! Egyszer egy jóképű úrral találkoztam az erdőben: megkérdeztem hány óra, s mert ő nem akarta megmondani, hát magam néztem meg, persze az ő óráján, és hogy máskor ne kelljen ismét kérdezősködnöm, hát szépen megkértem, ökelmét, hogy hagyja nálam az órát.
- II. és III. VÁNDOR (*nevetnek*).
- II. VÁNDOR. — Mennyit ér vajjon?
- I. VÁNDOR. — Én biz' nem tudom. De megkérdezhetjük a báró urat.
- III. VÁNDOR. — Az kissé veszedelmes.
- I. VÁNDOR. — Dehogy — majd egyenesen csinálom. Különben csak járjon a szája, akkor a továbbutazásnál majd megmondjuk neki, hányat ütött az óra.
- II. VÁNDOR. — Rendben van, én is megmutatom neki ezt a gyűrűt, amit találtam.
- III. VÁNDOR. — Hol találtad?
- II. VÁNDOR. — Egy ujjon, természetesen.
- I. VÁNDOR (*félre*). — Gazember!
- III. VÁNDOR. — És én . . .

10. J E L E N E T

I. VÁNDOR (*a belépő Jánoshoz*). — Hallja inas úr, nagyon szigorú a gazdája?

JÁNOS. — Dehogy — nagyon jó ember, különösen a szegényekhez.

II. VÁNDOR. — Tudja, mink is szeretnénk egyet-mást megbecsültetni. Szabad öt megkérni?

JÁNOS. — Hogyne!

I. VÁNDOR. — Legyen szíves szóljon neki előbb.

JÁNOS. — Igen, szívesen. Épp jönnek.

11. J E L E N E T

KUTHY (*kocsmárossal belép*). — Igen, kocsmáros úr ez az óra igazi remekmű, tiszta aranyból: Öné a fogadás.

KOCSMÁROS. — Ennek igazán örülök. Megengedi báró úr, hogy még egy üveget hozzak?

KUTHY (*óráját nézi*). — Még sokáig késik a főszolgabíró úr?

KOCSMÁROS. — Bizony, addig még egy jó félóra is eltelik s így még kényelmesen megíhatunk egy üveggel (*el*).

FERKÓ (*kulcsokkal jön, fölakasztja azokat s leül*).

JÁNOS. — Bocsánat, báró úr, ezeknek a jó embereknek is volna valami megbecsülni valójuk, de nem merik megkérni.

KUTHY. — Miért nem? hiszen én szívesen állok mindenkinek rendelkezésére. Maguk munkások, ugye?

I. VÁNDOR. — Igen, de mi egész véletlenül jöttünk itt össze. Én például Izéfalváról való vagyok, innen három órányira és favágó vagyok. Apámnak egyszer jobb sorsa volt, de a sok csapás lassankint mindent fölemésztett és így épp most megyek a városba, hogy zálogházba vigyem az utolsó érték tárgyat, amim még van (*kocsmáros közben jön üveggel, melyet fölnyit*).

KUTHY. — Mi az?

I. VÁNDOR. — Tetszik látni ez az óra Itt tartogattam míg csak lehetett, — de most már túl kell adnom rajta, mert erről nem lehet leharapni semmit. Csak az a baj, hogy a zálogházban legtöbbször becsapják az embert: a magamfajta persze nem ért a dologhoz s így csak fele árát adják az igazi értéknek.

KUTHY. — Mutassa csak azt az órát (*átveszi*).

I. VÁNDOR. — Tessék. Vajjon mennyit érhet?

KUTHY. — Szép példány, valódi arany, 80 pengőn alul ne adja ki a kezéből.

I. VÁNDOR. — Micsoda? 80 pengő? én 40 pengővel is beértem volna!

II. VÁNDOR. — Én is kérnék felvilágosítást, báró úr (*odamegy*).

I. VÁNDOR (*félre*). — Aha, ez már megvan! (*kocsmáros felé hunyorgat*).

II. VÁNDOR. — Egyszer már régen, találtam egy gyűrűt: elvittem a csendőrséghez, de mert senki sem jelentkezett érte, hát visszakaptam. A csendőrségnél azt mondták, hogy nagyon értékes, és mert most rajtam van az ünneplő mellényem, hát épen nálam van (*odaadja*).

KUTHY (*mosolyogva*). — Hát csak hordja mindig magánál, akkor biztosan maga is el fogja veszíteni (*vizsgálja*).

II. VÁNDOR. — Tetszik tudni, én mindig attól félek, hogy másképen ellopják.

I. VÁNDOR (*félre*). — De ilyen gazember!

KUTHY (*nevet*). — Hát tudja, ez a gyűrű, a köre való tekintettel, testvérek között is megér 100 pengőt. Csodálatos, hogy senki sem jelentkezett érte.

II. VÁNDOR. — Senki — becsületemre mondom!

I. VÁNDOR (*félre*). — Szép egy becsület.

III. VÁNDOR. — No és ez a lánc? (*átadja*). Ugye szép darab? De én még nem jutottam odáig, hogy el kellene zálogosítanom, a kenyeremet még mindig megtudtam szerezni, mint favágó.

KUTHY. — Szép lánc, valódi ezüst aranyozva, 35 pengőt megér (*ünnepélyesen feláll és összeseper órát, láncot s gyűrűt*). János gyere ide! (*átadja neki a holmikat, amit a többiek néma csodálkozással szemlélnek. Hangosan*). Uraim, bemutatom magam az igazi nevemmel: báró Kuthy vagyok, az új bíró a gu-bacsi törvényszéknél.

KOCSMÁROS (*alázatosan*). — Oh! az új törvényszéki bíró!

III. VÁNDOR. — És én . . . (*feláll*).

KUTHY (*szigorúan közbevág*). — Várjon egy pillanatig. Mivel teljesen valószínűtlen, hogy ilyen jött-ment alakok, mint ez a három itt, igaz úton jutott ezekhez az értéktárgyakhoz, úgy én mind a hármat ezennel letartóztatom.

III. VÁNDOR. — És én kinyilvánítom . . .

KUTHY (*gyorsan*). — Csend! (*pisztolyt ránt elő és rájuk szegzi*). Aki mozdul a halál fia! Föl a kezekkel, vagy lövök! (*mindhárman gyorsan felemelik kezeiket*).

KOCSMÁROS. — Bocsánat, báró úr, az ott (*az I. Vándorra mutat*).

KUTHY (*gyorsan*). — Maga is hallgasson, nehogy elterelje a figyelmünket a három csavargóról, amíg nincsenek megkötözve. János, rakd az ékszereket egyelőre a kerékpár-táskába, hogy a bíróságnál mindjárt kéznél legyenek, mint bűnjelek (*János el az ékszerekkel*).

III. VÁNDOR (*az egyik kezével a kabátja gombjait tépi*). —

KUTHY. — Hallja maga, ha rögtön föl nem emeli a a kezét lövök: talán valami fegyver van a kabát alatt?

III. VÁNDOR (*gyorsan felemeli a kezét*). — De könnyөгöm . . .

KUTHY (*kiabál, lábbal dobban*). — Csend, mondom, még egy szót és pokolba küldöm. Cseléd! gyorsan három kötelet! (*Ferkó el*).

JÁNOS (*jön*). — Báró úr, parancsát teljesítettem.

FERKÓ (*jön két kötéllel*). — Tessék addig kettő.

KUTHY. — János kösd most meg az urak becsületes kezeit (*János a II. Vándornál kezdi*).

FERKÓ. — Hallja, inas úr, hiszen az nem . . .

KUTHY (*dobban*). — Csend, egy szót se, majd ha mindegyik meg lesz kötözve, akkor beszélhet. Gyorsan kötözni! (*János megköti a II. és III. Vándor kezét*).

KUTHY. — János, menj ki gyorsan, a géptáskában van egy jó vászon-zsineg a harmadik részére (*János el*). Így ni, uraim, mindjárt meglesz!

(*I. Vándor lebocsátja karjait*). Rögtön fel a kezekkel, ha még egy mozdulatot tesz, leteritem (*I. Vándor gyorsan felemeli a kezeit*). János gyorsan!

JÁNOS (*kivülről*). — Semmit sem találok, báró úr!

KUTHY. — Szamár! Cseléd, ide, vedd a kezédbe a pisztolyt, így ni, mihelyt megmozdul valaki löj! Érted? (*felállítja őt*).

FERKÓ. — Igen (*úgy áll fel a pisztollyal ahogy a báró állt*).

KUTHY (*el*).

12. J E L E N E T

(*A III. VÁNDOR egy ideig körültepeg, különösen a II. kétségbeesett arcot vág stb*).

FERKÓ. — No várj csak, Boha komám, mindjárt ki fogsz szabadulni.

KOCSMÁROS. — Micsoda, ez talán a gubacsi kisbíró? Ha . . . ha . . . ha! Bizonyára ez is meg akarta fogni a csavargókat, hogy ilyen maskarában jár körül. No és az a másik meg kedves Ferkóm, a furfangházi bíró: az is azt hitte, hogy könnyebben tudja megfogni a betörőket, ha csavargónak öltözködik (*I. és II. Vándor leengedi a kezeit*). Pszt . . . fel, kérem, fel a kezeket, mert ha a báró úr bejön rögvest agyonlő mindnyájunkat, — hiszen már nem sokáig fog tartani, és megmagyarázzuk neki a félre-értést (*mindnyájan ismét felemelik a kezeiket*).

III. VÁNDOR. — Én pedig . . .

FERKÓ (*közbeváág*). — Csavargó vagy azt már úgy is tudjuk: most talán te is valami más szeretnél lenni, mi? Te csak hallgass és meg ne mozdulj, mert különben lövök.

KOCSMÁROS. — Igazad van, Ferkó! Ezt nem bocsátjuk el, amíg a báró úr, — de hol a pokolba marad ily sokáig? — Ahá, itt jön már mind a kettő!

13. J E L E N E T

FŐBÍRÓ (*báró Csorbáva! jön, csodálkozva áll meg a küszöbön*). — Na, hát-hát ez micsoda különös helyzet? Hahaha mi a patvar ütött magukba, kocsmáros? Mit jelent ez a fegyver? (*Ferkóhoz*). Tedd el ezt a szerszámot: meg van töltve?

III. VÁNDOR (*sóhajt és leereszti a karját*).

FERKÓ. — Hé, rögtön fel a kezekkel, vagy lövök! (*a III. Vándor felemeli a kezét*).

FŐBÍRÓ. — Na már most igazán nem ismerem ki magam. De hát minek tartják ezek fel a kezüket?

KOCSMÁROS. — Így parancsolta az új törvényszéki bíró úr!

FŐBÍRÓ. — De hiszen, kérem, az új törvényszéki bíró úr itt áll előttünk! (*Br. Csorbára mutat*).

KOCSMÁROS (*ijedten*). — Mi? Micsoda?! Mi? hogyan?! (*gyorsan*). Nem láttak kün az udvaron két urat biciklivel?

FŐBÍRÓ. — Az udvaron nem, de kint az úton láttunk két alakot gyors iramban elkarikázni, akik vígan nevettek.

KOCSMÁROS (*hirtelen*). — Pisztolyt ide. — lelövöm őket! (*kitépi Ferkó kezéből a pisztolyt és futva távozik*).

III. VÁNDOR (*nagyot sóhajtva összeesik*). — Hála Istennek! Már kiütött rajtam a halálos veríték: (*felszakítja a kabátját és leveszi a kalapját a parókával*).

FŐBÍRÓ. — Mit látnak szemeim? hiszen ez Tölgyesy rendőrtanácsos úr! Dehát hogy kerül ön ide, ilyen állapotban!

FERKÓ (*II. Vándornak, leveszi a kötelet, a szakállát, kalapját*). — Ez pedig a gubacsi kisbíró.

FŐBÍRÓ. — De hát mit jelentsen ez? A dolog mindig zavarosabb lesz!

KOCSMÁROS (*bejön és mérgesen hajítja el a pisztolyt*).
Lelőttem volna őket mint a kutyát, de az átkozott pisztoly nincs megtöltve! és különben sem sült volna el mert törött!

I. VÁNDOR. — De kérem, vegyék hát le rólam is a kötelet, úgy vág!

FŐBÍRÓ. — Hát maga kicsoda?

KOCSMÁROS. — Ez a furfangházi bíró. Várjon egy kicsit, majd mindjárt meglesz (*leveszi róla a kötelet, sapkát, szakállt*).

FŐBÍRÓ. — De uraim, magyarázzák hát meg végre a dolgot: ki volt az a két kerékpáros úr?

KOCSMÁROS (*mérgesen*). — Igen, kerékpáros úr! Szélhámosok! Hogy kik voltak? Két betörő és senki más!

III. VÁNDOR. — És mi odaadtuk nekik az órát, láncot és gyűrűt! Ilyen szégyen!

FŐBÍRÓ. — De kocsmáros, hiszen itt van a telefon a házában: telefonáljon gyorsan Gubacsra és Furfang-

házára, hiszen valahol csak keresztül kell menniök.
 KOCSMÁROS. — Kinek telefonáljak? Hisz itt van a gubacsi és a furfangházi bíró úr!

FŐBÍRÓ. — De maradtak otthon mások! Csak gyorsan!
 Várjon majd magam megyek *(el a mellék-szobába)*.

III. VÁNDOR. — De ilyen szégyent! Méghozzá a főbíró előtt!

KOCSMÁROS. — Én meg megmutatom nekik szépen a szobáimat és az arany órát! — hát ezek nemsokára majd itt teremnek egy szép éjjel és mindent elvisznek.

FŐBÍRÓ *(jön)*. — Így ni. Ha még nem mentek keresztül, talán még lefülelik őket. De most ismét felvilágosítást kérek, mert talán jól sejtem, tanácsos úr, ön ebben a maskarában el akarta fogni . . .

III. VÁNDOR *(közbevág)*. A betörőket. Hát persze, hogy azt akartam.

I. VÁNDOR. — És én is.

II. VÁNDOR. — Meg én is.

FŐBÍRÓ. — Igen, de hát a kötelek, a pisztoly a mint hallom az óra, lánc, gyűrű?

III. VÁNDOR. — Azt ajánlom, főbíró úr, hogy egy pohár sör mellett hallgassa végig nyugodtan az egészet: jól fog esni egy kis üdítő ital visszaindulás előtt. Az egész história tulajdonképen nagyon komikus lenne, ha visszakapnók értéktárgyainkat.

FŐBÍRÓ. — Rajta tehát! *(Br. Csorbára néz, ki az egész jelenet alatt félreállt)*. De bocsánat, báró úr, ez a felfordulás egész feledékennyé tett. Van szerencsém az uraknak bemutatni a mi új törvényszéki bírónkat, báró Csorba urat *(bemutatja a többit)*. Tölgyesy

rendőrtanácsos úr *(kezelnek)*. Gombosi úr, a fura-
fangházi bíró.

II. VÁNDOR *(aki folyton rosszaló jeleket ad. A fejére üt, stb)*. — Én pedig most haza szaladok, letartóztatom a gazembereket, bezárom őket, aztán fölakasztom őket, agyon ütöm őket és . . . *(el)*.

KOCSMÁROS. — Ferkó, sört ide az úragnak, nemde! Bocsánat! már mindenről megfeledekzem! Az én arany órá! *(füle mögött vakar stb. Ferkó el. Telefonjelzés)*. Ahá! ez már jelent valamit! *(gyorsan el a mellékszobába)*.

FŐBÍRÓ. — Pszt! Szól a telefon *(mindnyájan feszülten figyelnek. Hallani a kocsmáros hangját: Halló! Igen, itt van — igen ő is! Úgy? Mind a kettő? Az már hazament. — Igen rögtön megkérdezem. Alászolgája!)*

KOCSMÁROS *(gyorsan bejön és sapkáját lengeti)*. — Éljen! Most már jól jár az óra! Épp most fogták el a két jó madarat Gubacson! Nagyszerű! Igaz is! Hogy kérdezzem meg a főbíró úrtól, hogy mi tevék legyenek azzal a kettővel?

FŐBÍRÓ — Várjon, majd magam intézem el *(el a mellékszobába)*.

KOCSMÁROS. — Csakhogy meg vannak, csakhogy meg vannak! Tyűh, hogy meg voltam rémulve!

I. VÁNDOR. — Mégis csak jó volt valamire a mi maskaránk.

III. VÁNDOR. — Azonban nagyon csúnya vége is lehetett volna a dolognak *(Ferkó sörrel jön)*.

KOCSMÁROS. — Ferkó, már megfogták a két gazembert, Gubacson fülelték őket le!

FERKÓ — Ez már beszéd!

FŐBÍRÓ (*bejön*). — Így ni! Ide hivattam a csendőröket.

14. J E L E N E T

Kivülről nagy lárma, melyből a következőket hallani:

CSENDŐR. — Muszáj!

II. VÁNDOR — Én mégse megyek!

CSENDŐR. — Mars be! Indulj!

II. VÁNDOR — Főbíró úr! Főbíró úr!

FŐBÍRÓ. — Ni, mi az már megint? Kocsmáros, nézzen csak ki! (*kocsmáros el*).

CSENDŐR (*kivülről*). — Aszondom, hogy mars!

II. VÁNDOR. — Semmi mars, én nem vagyok csavargó!

KOCSMÁROS (*nevetve jön vissza*).

FŐBÍRÓ. — Nos mi az?

KOCSMÁROS (*nevetve*). — Egy csendőr van kint egy megvasalt fegyencsel, ez azonban már nem akar tovább menni! (*nevet*). Nagyszerű! Pompás!

FŐBÍRÓ. — Ferkó hívd be őket! (*Ferkó el*). Hát mit nevet annyira?

KOCSMÁROS. — Igazán szerencse, hogy azt a két betörőt már elfogták, mert a dolog mindig érdekesebb lesz! (*mindig nevet*). Kitűnő! Nagyszerű! (*pukkadásig nevet*).

15. J E L E N E T

CSENDŐR *(jön maga előtt hajtvá a megkötözött Bóha Andrást: amint őt meglátják, mindnyájan hangos nevetésbe törnek ki).*

FŐBÍRÓ *(kezeit összecsapva).* — Na hallja, hát mit akar maga tulajdonképen ezzel a fogollyal?

CSENDŐR *(zavarban).* — Bocsánat, főbíró úr. Őrsön voltam az erdőben, egyszerre csak látom ezt az embert vad iramban az úton elrohanni. Mivel nagyon gyanusnak tűnt fel nekem, utána kiáltottam — aztán hogy nem állt meg, hát azzal fenyegetőztem, hogy utána lövök. Erre aztán megállt, de mivel nem akart szótfogadni hát megkötöztem. Azon voltam, hogy talán egyike a betörőknek, akiket keresünk, mert a külsejéről ítélve . . .

FŐBÍRÓ. — Rendben van *(nevet).* Dehát nem mondta meg, hogy kicsoda?

CSENDŐR. — Azt állítja, hogy a gubacsi kisbíró.

FŐBÍRÓ. — Hát persze, hogy az: nem ismeri meg!

CSENDŐR. — Nem főbíró úr, még csak öt napja vagyok itt ezen az új állomáson.

FŐBÍRÓ. — Akkor értem. Tehát ez az ember igazat mondott: csak vegye le róla nyugodtan a kötelet *(megtörténik).* Így ni: és most mást mondok magának: menjen gyorsan Gubacsra, ott elfogták a két betörőt: vigyázzon rájuk, amíg segítséget kap.

KOCSMÁROS. — Főbíró úr, én azt ajánlanám, hogy Ferkó fogjon be, vigye el a csendőr urat és a Bóha Andrást Gubacsra és aztán, visszajön, amikor az

urak parancsolják és akkor Önöket is haza viszi: anak az öröme, hogy minden oly jól sikerült ma.
FŐBÍRÓ. — Nem, nem: mi rögtön indulunk!

KOCSMÁROS. — Még ne, könyörgöm! A bíró úr és a tanácsnok úr csak nem mehetnek haza ebben a gúnyában, mert ha történetesen beleütköznek egy csendőrbe, könnyen úgy járhatnak mint, Bóha András (*nevetnek, Bóha mérgelődik, kezeit ökölbe szoritja*).

FŐBÍRÓ. — Ebben igaza van: tehát elfogadjuk az ajánlatot?

III. VÁNDOR. — Én nem bánom, annál is inkább, mert a nagy ijedtség egészen kimerített.

FŐBÍRÓ. — Foglaljunk tehát helyet. De most már aztán mondják el az egész dolgot, mert én még mindig nem látok tisztán. Úgyis ráérünk, amíg Ferkó visszajön.

III. VÁNDOR. — Persze, hogy kinevessen bennünket! Hát bizony ez nem mindennapi történet!

I. VÁNDOR. — Csak hogy jó vége lett! A törvényszéki bíró úrnak csak most gratulálok az új hivatalához, amely minden esetre egy kissé komikusan indul.

III. VÁNDOR. — Én is minden jót kívánok (*kezelnek*).

KOCSMÁROS. — Én is. Most már nem kell eladnom a házamat, sőt bízik benne, hogy az urak ezután még gyakrabban föl fognak keresni, azonban álruha és szakáll nélkül, mert ez veszedelmes dolognak bizonyult. Ferkó befogni!

FÜGGÖNY

45. sz. FOGJÁK MEG!

Vígjáték 1 felvonásban — 10 férfi szereplő — Idő: jelenkor — Szín: falusi csárda — Ára 1 pengő — Az előadás joga 5 példány megvételével szerezhető meg.

A falusi csárdát nagyon kerülgetik a csavargók. Erre három furfangos ember elhatározza, hogy csellel elfogják a betörőket. Azonban két csavargó áldozatai lesznek és azok fogják el őket. A kelepcebe került emberek végre kiszabadulnak és nagy nehezen felfedik kilétüket. Mikor minden a legjobbra fordul, víg áldomást csapnak a csárdában.

46. sz. KARÁCSONY ÉJJELÉN

Színmű 2 felvonásban — 8 férfi szereplő — Idő: jelenkor — Szín: egyszerű szoba, erdő — Ára 1'— pengő — Az előadás joga 5 példány megvételével szerezhető meg.

A szeretet ünnepén a legmegátalkodottabb szívek kérége is megolvad. Károly, a rossz társaságba került fiú egészen a lopásig züllik. Öreg apjának intése nem fog rajta, sőt szent-estén a vad-örzővel kimennek az erdőre. A szülői szeretet azonban ide is követi fiát, de áldozatul esik. Károlyt apjának vérhullása észhez téríti. Kemény szóval fogadja, hogy ezentúl becsületes életet él.

47. sz. MIKULÁS-ESTI TRÉFÁS JELENETEK

Öt kis jelenetet tartalmaz férfi és fiú szereplőkkel.

A megbántott Mikulás — Mikulás igazságot tesz — A Mikulás otthonában — Mikulás napján — Mikulás és a törpék — Ára 1'—pengő — Az előadás joga 4 példány megvételével szerezhető meg.

48. sz. A TÉKOZLÓ FIÚ

Társadalmi színmű 3 felvonásban — 9 férfi szereplő — Történik napjainkban — Szín: falusi kocsmá, szegényes városi szoba, egyszerű parasztszoba — Ára 1'20 pengő — Az előadás joga 5 példány megvételével szerezhető meg.

A becsületes gazda legényfia dolog helyett naphosszat a kocsmában ül. Nem fog rajta semmi szó, beleveti magát a korhely életbe. Végül is az apa kitagadja fiát, hogy vagyonszáját a dorobékolás el ne vigye. A züllésnek indult fiút egyszerű munkások

karolják fel, de már az ő szavuk sem sokat javít. A rossz cimborák is megvetik a lerongyolódott legényt. Ekkor jön a hír a faluból: apja súlyos beteg. Hazamegy, kemény munkával vezekel, sőt a végén hősi tettet visz véghez. Erre apja visszaveszi és minden jóra fordul.

49. sz. RABLÁNCON

Dráma 3 felvonásban, több dalbetéttel — Írta Lebardin - Nejedly—6 férfi és 2 fiú szereplő — Történik a XVIII. század végén az Alpeseekben — Szín: barlang, börtön — Ára kottákkal 1'50 pengő — Az előadás joga 5 példánynak kotta nélküli megvételével szerezhető meg.

Egy büszke fellelgvár közelében félelmetes banditák barlangja rejtőzik. Rettegésben tartják az egész vidéket. Kapitányuk különösen a főnemesekre veti ki hálóját, s vadkegyetlenséggel zárja el őket a földalatti rejtélyes börtönökbe. Egy alkalommal a fellelgvár urának két kis fiát keíti karmaiba. A gyermekei életéért remegő atya ki akarja őket szabadítani, de rajta veszt és fogságba kerül. A kegyetlen banditavezérben felismeri bátyját. A megtört haramia javulást ígér, életét hazájának szenteli s annak a népnek, amely eddig őt rettegte most védőjévé lesz.

50. sz. ARANYSZIVEK

Vígjáték 3 felvonásban — Írta Berton - Wittinghoff — 3 férfi és 1 fiú szereplő — Történik Franciaországban 1820 körül — Szín: előkelő berendezésű szoba — Ára 1'50 pengő — Az előadás joga 4 példány megvételével szerezhető meg.

A gyermeki szeretet legyőzi az áthidalhatatlannak látszó akadályokat is. Megható és kedves képét nyújtja ennek színdarabunk. Egy kemény katonatiszt makacs göggel kitagadja nővérét, mivel ez rangjához nem illő házasságra lépett. Nyomorban él a szegény nő, egyedül, ártatlan kislíával, ki anyja iránti szeretettől indítatva bemegey az oroszlán barlangjába és kemény harc után, melyben a ház orvosa is segítségére van, meghódítja a zordon katona szívet. Ádáz lelkitusa után a marsall megadja magát és könnyezve öleli szívére a kis hőst.

